

Polski Związek Logopedów

ZARZĄD GŁÓWNY

NIP: 712-25-21-399 ul. Raszyńska 8/10, 02-026 Warszawa zg.pzl@logopeda.org.pl
REGON: 431198505 Bank PKO SA O/Poznań 58 1240 6524 1111 0010 2451 6922

ZG PZL VI / 2016

Warszawa, dn. 6 czerwca 2016 r.

DEBATA O EDUKACJI

- wnioski Polskiego Związku Logopedów ws. zmian w zatrudnieniu logopedów w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych

Polski Związek Logopedów w ramach debaty o edukacji wnosi postulaty dotyczące ujednoczenia statusu logopedy – nauczyciela specjalisty oraz zapewnienia warunków udzielania właściwej pomocy logopedycznej, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w aktach prawnych, między innym w *Rozporządzeniu MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach szkołach i placówkach*:

1. Zamieszczenie zapisu o **konieczności zatrudnienia nauczyciela logopedy** w placówkach oświatowych

Uzasadnienie:

Wg prowadzonych przez nas badań odsetek dzieci wymagających pomocy logopedycznej wynosi od 40 do 50% w przedszkolach i ponad 30% w szkołach, z czego w klasach młodszych nierzadko ok 50%.

Polski Związek Logopedów popiera ideę MEN związaną z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom jak najbliżej ich miejsca zamieszkania i nauki. Jednakże zrealizowanie tego wymaga zatrudnienia w szkołach i placówkach logopedów z odpowiednimi kwalifikacjami w odpowiedniej do potrzeb ilości. **W innym przypadku jest to tylko pozorowanie działań!**

2. Konieczne jest **określenie standardów obciążeń** na 1 etat nauczyciela logopedy w placówce oświatowej. Postulujemy, aby było to minimum 2 godziny na jeden oddział przedszkolny i szkolny w pierwszym etapie edukacyjnym oraz 1 godzina w nauczaniu w drugim etapie edukacyjnym oraz wyżej; minimum 1/2 etatu w placówce oświatowej. W przypadku, gdy w placówce funkcjonują uczniowie posiadający orzeczenie o nauczaniu specjalnym – minimum 1 godzina terapii indywidualnej tygodniowo dla ucznia.

Uzasadnienie:

Należy jasno określić standardy obciążeń na 1 etat nauczyciela logopedy. Działania władz oświatowych i organów prowadzących placówki oświatowe, wytłumaczone koniecznością oszczędności, prowadzą do obniżenia jakości opieki logopedycznej. Niewielki jest wymiar zatrudnienia logopedów – często spotykamy się z zatrudnieniem na minimalnym poziomie, np. 1/10 etatu z obowiązkiem wykorzystania na terapię godzin tzw. „karcianych” (dotychczas). Logopeda z roku na rok obejmuje opieką coraz więcej dzieci z zaburzeniami mowy i nie jest w stanie prowadzić w pełni wartościowej terapii. W rezultacie część pacjentów zmuszona jest do korzystania z opieki logopedycznej poza ofertą publiczną.

Przykładem mogą być pomysły „indywidualnej terapii logopedycznej w formie grupowej” czy terapia udzielana z częstotliwością 2-, 3-tygodniową. Jest to bezpośredni efekt „oszczędzania” przez organy prowadzące w zatrudnianiu specjalistów, gdyż nie ma żadnych standardów wyznaczających konieczność świadczenia pomocy specjalistycznej dziecku w odpowiedniej ilości i na odpowiednim poziomie! Natomiast pozory działań są zachowane – w doskonale prowadzonej dokumentacji placówek.

3. **Pensum nauczyciela logopedy** zatrudnionego w placówkach oświatowych winno być tożsame godzinowo z zatrudnieniem logopedy nauczyciela poradni psychologiczno-pedagogicznej, tj. obecnie **20 godzin** (art. 42, p. 3 KN).

Uzasadnienie:

Po raz kolejny przytaczamy argument, iż **zadania zawodowe logopedy** zatrudnionego w placówce oświatowej (art. 24 Rozporządzenia) są porównywalne z zadaniami stawianymi logopedom pracującym w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych, gdzie liczbę tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć określa - w wysokości 20 - art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

4. **Zajęcia specjalistyczne**, w tym przypadku terapia logopedyczna, **powinny być prowadzone przez specjalistów** posiadających wysokie kwalifikacje odpowiednio do tego rodzaju prowadzonych zajęć.

Uzasadnienie:

Stoimy na stanowisku, że pomocy psychologiczno-pedagogicznej w systemie oświaty powinni udzielać nauczyciele specjaliści posiadający wykształcenie w danej formie pomocy. **Dlatego postulujemy, aby zatrudniać w tym celu logopedów posiadających wysokie kwalifikacje właściwe do tego rodzaju prowadzonych zajęć.**

Obecny stan prawny rozszerzył grono uprawnionych do jej udzielania na wszystkich nauczycieli. Takie rozwiązanie nie gwarantuje uczniom rzeczywistej specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tylko stwarza jej pozory.

Błędem jest obarczanie nauczycieli pracą z dziećmi, które mają specjalne potrzeby i które powinny mieć zapewnioną opiekę i pomoc odpowiednio do takiej pracy

przygotowanych nauczycieli. Nawet najbardziej szczegółowe wskazówki umieszczone w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno - pedagogicznych nie zastąpią zatrudnienia w szkole czy przedszkolu odpowiednio wykształconego nauczyciela-specjalisty. **Oszczędzanie w tej kwestii jest działaniem na szkodę dziecka.**

5. Organizacja czasu pracy logopedy powinna być zależna od decyzji logopedy.

Uzasadnienie:

Uważamy, że organizacja czasu winna pozostawać w gestii logopedy. Logopeda w ramach swojego pensum jest zobowiązany m.in. do przeprowadzenia diagnozy, a po jej dokonaniu oraz po uwzględnieniu zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznych zawartych w opiniach i orzeczeniach – skonstruowania planu organizacji terapii. Uwzględnić należy możliwości psychofizyczne dzieci w różnym wieku, specyfikę zaburzeń i możliwości stworzenia zespołów terapeutycznych. Wykorzystując swą wiedzę teoretyczną i praktyczną logopeda jest w stanie ocenić, w którym momencie i z kim należy podjąć pracę indywidualną czy grupową, jak długi powinien być czas trwania konkretnych zajęć. Przy tej okazji pragniemy zwrócić uwagę na znaczenie terapii indywidualnej - prowadzącej do szybszego osiągnięcia pozytywnych rezultatów i emocjonalnie bezpieczniejszej.

Zgodnie z § 12 Rozporządzenia liczba uczestników zajęć wynosi 1 do 4. Natomiast przy ustalaniu realnego limitu podopiecznych przyjmowanych na terapię logopedyczną należy uwzględnić **normy czasowe opisane w standardach postępowania logopedycznego, które zostały ogłoszone przez Polskie Towarzystwo Logopedyczne („Logopedia”, Tom 37. Polskie Towarzystwo Logopedyczne, 2008).** Zakładają one krótszy niż 1 godz. czas trwania sesji terapeutycznej tj. do 40 minut bezpośredniej pracy z dzieckiem nie rzadziej niż 1 x w tygodniu jedynie w odniesieniu do dyslalii - wad artykulacji.

6. Wnosimy o odbiurokratyzowanie pracy logopedy w placówce oświatowej.

Uzasadnienie:

Jako związek zawodowy otrzymujemy sygnały o wzrastającej lawinowo tendencji ogromnego biurokratyzowania pracy w oświacie. Uruchamianie ogromnej maszyny biurokratycznej dla każdego dziecka, które powinno skorzystać z jakiegokolwiek formy pomocy będzie w praktyce utrudniało dostęp do niej. Obecne przepisy teoretycznie mają poprawić jakość kształcenia i opieki nad dzieckiem oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, niestety, idą w kierunku tworzenia zespołów, programów, sprawozdań, itp., czasem bardziej dla samego dokumentu, niż dla prawdziwych działań na terenie placówki.

Polski Związek Logopedów jest jedyną w Polsce organizacją związkową zrzeszającą logopedów pracujących w oświacie, kulturze i resorcie zdrowia. Posiadamy niezbędne informacje na temat warunków pracy na wszystkich stanowiskach

zajmowanych przez logopedów, jesteśmy w stanie podać różnice wizyty logopedycznej w szkole, przedszkolu, poradni psychologiczno-pedagogicznej czy innej placówce oświatowej.

11 marca 2015 roku zorganizowaliśmy wraz ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego **Debatę o pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach oświatowych**, z której wnioski zostały opublikowane w wydawnictwie zwartym.

Wyrażamy nadzieję na współpracę i oczekujemy, że nasze doświadczenie i znajomość realiów pracy logopedów zostanie uwzględnione przez MEN w regulacji przepisów dotyczących standardów pracy logopedów pracujących w oświacie.

Przewodnicząca
Polskiego Związku Logopedów
Ewa Małachowska

opracowanie:
Komisja Oświaty
Zarząd Główny
Polski Związek Logopedów